

מדינת ישראל – רשות האכיפה והגבייה

הוצאה לפועל, לשכת ירושלים

כב' תמוז תשפ"ד
28 יולי 2024

תיק 801928-04-22
חדלות פרעון הוצל"פ

בפני כב' הרשם שי קידר

בעניין: [REDACTED]

החלטה

1. דין בקשת הנושה לביטול ההליך להידחות. ראשית דינה להידחות משזו הוגשה באיחור שלא כדין. שנית דינה להידחות גם לגופן של טענות, לרבות שגובה החוב הכולל נמוך מהרף המירבי לניהול הליך בפני רשם חדלות הפירעון, לא הוכח שמדובר בחוב שאינו בר הפטר, טענות על גריעת נכס מבססות דווקא קיום הליך חדלות פירעון להשבתו של הנכס, החייב חדל פירעון לפחות בפן התזרימי, ולא הוכחה פגיעה כלשהי בנושה לאחר שניתן צו פתיחת הליכים. בהתאם יש לאשר את תוכנית הפירעון המומלצת ע"י הנאמן וליתן צו שיקום כלכלי לחייב.

רקע החייב ונתוני ההליך

2. ביום 15.5.22 נפתח תיק חדל"פ בעניינו של החייב, לאחר שעתר בבקשה למתן צו לפתיחת הליכים, בהתאם להוראות חוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי, תשע"ח-2018 (להלן: "חוק חדלות פירעון").

3. כפי שעלה בשאלון שהוגש בתמיכה לבקשת החייב למתן צו פתיחת הליכים, החייב יליד שנת 1953, גרוש ואב לשלושה ילדים בגירים. נטען שהכנסות החייב מסתכמות בסך של 14,621 ₪, ומקור כולן מקצבאות המוסד לביטוח לאומי (להלן: "המל"ל"), כדלקמן: קצבת אזרח ותיק – 3,217 ₪; קצבת ניידות – 2,882 ₪; קצבת נכות (פוליו) – 4,220 ₪; קצבת סיעוד – 4,302 ₪. הוצאות שנטענו הן 14,250 ₪. צורפו אסמכתאות בדבר חשבונות שוטפים כגון חשמל, ארנונה.

מדינת ישראל – רשות האכיפה והגבייה

4. ביום 22.9.22 נערכה ישיבת הסדר בפני נציגת הרשם (להלן: "ישיבת הסדר"), שלא הושגה בה הסכמה על הסדר נושים.

בקשת נושה לביטול ההליך (עוד קודם למתן צו פתיחת הליכים) וקיום אסיפת נושים

5. ביום 31.5.22 הוגשה ע"י הנושה בקשה לביטול ההליך בעניינו של החייב, ועוד קודם למתן צו פתיחת הליכים. בין היתר, נטען שהחייב עושה שימוש לרעה בהליכי חדלות הפירעון ע"מ להשתמט מתשלום חובותיו לנושה; שהחייב בעל נכסים המנסה להציג עצמו כחסר כל, אך הוא לא עומד בהגדרת המונח "חדל פירעון"; חובו נוצר בחוסר תו"ל ומשכך החוב אינו בר הפטר בהליך זה; חובו נוצר כתוצאה מתביעה של לשון הרע ולא כפי שהחייב ציין שמדובר בחוב שנוצר בגין פרסום וזכויות יוצרים; החייב היה מיוצג כדין ע"י עו"ד פרטי ואף הגיש ערעור לביהמ"ש העליון, שאף הוא נדחה; במסגרת ההליכים שהתקיימו בעניינו הצהיר החייב שאין בבעלותו נכסים, למעט רכב; למעשה, החייב בעלים של נכס מקרקעין הידוע כגוש 10037, חלקה 45 (להלן: "הנכס"). החייב היה בעלים של הנכס עוד משנת 2011 לפחות, וכיום טוען שהנכס הועבר לבתו.

6. החייב הגיב וטען שבזמן יצירת החוב בשנת 2007 עבד כעיתונאי ובמסגרת עבודתו הוגשה כנגדו תביעה בגין פרסום וזכויות יוצרים; לדברי החייב, נעזר בעורך דין מהלשכה לסיוע משפטי, שהתיק "מל בין הכיסאות", וניתן נגדו פסק דין בהעדר הגנה; נטען שבפסק הדין נקבע חיוב בסך 50,000 ₪, ושהוגש לביצוע בלשכת הוצאה לפועל לאחר שלוש שנים בצירוף ריביות; שהחייב החל לשלם במסגרת תיק ההוצל"פ הפרטני, ללא ידיעה שהריביות ממשיכות לתפוח; שהחייב נכה בשיעור 100%, חולה פוליו, חולה סיעודי ומתקיים מקצבאות, ומשכך יש לשים דגש על תכלית שיקום החייב שבהליכי חדלות פירעון; ששולמו לנושה תשלומים העולים כדי פי שניים מקרן החוב בתיק הפרטני, ולאחר שנקבע צו תשלומים; הנושה מבקש להתעשר שלא כדין; יש לבחון הגדרת חדלות הפירעון על בסיס תזרימי בלבד ולא מאזני; יש צורך בהכרעה בתביעת החוב של הנושה בהליך עצמו ואין כל משמעות שמדובר בחוב יחיד כיום כנגד החייב; בעבר ניתן לחייב הפטר, אך בחלוף שנים רבות הוא אינו זוכר את פרטי ההליך ובדיקת ב"כ החייב באתר הממונה לא הניבה תוצאות; אין לחייב זכויות במקרקעין לאחר שהעבירן בתום לב וללא תמורה לבתו ביום 31.5.22 וזאת על בסיס צוואת אמו המנוחה שממנה ירש את הזכויות ושהדירה בחזקתה המלאה של בתו. כן צוין שהתנהל הליך משפטי בעניין ירושה זו ע"י אחות החייב; שאין כל עילה להשית עליו הוצאות לעניין דו"ח שמאי להערכת נכס המקרקעין; גם אם היה החייב בעלים בנכס מקרקעין אין עילה לדחות בקשתו למתן צו פתיחת הליכים.

מדינת ישראל – רשות האכיפה והגבייה

7. ביום 1.12.22 התקיים דיון אסיפת נושים, כמו גם דיון על בקשת הנושה לדחיית הבקשה למתן צו פתיחת הליכים (להלן: "דיון אסיפת נושים"). במעמד אסיפת נושים לא הושגה הסכמה על הסדר. בסיומו של דיון זה נדרש החייב להמציא מסמכים ומידע נוסף.

8. בהתאם להוראות החלטה מיום 1.12.22 הוגשה תגובתו הנוספת של החייב, ובה נטען, בין היתר, שהוא שילם ע"ח חובות לנושה סך 99,042 ₪ המהווה תשלום בשיעור 76.45% מהחוב, ונוטר סך 30,501 ₪ לתשלום החוב לו היה נאמן בהליך חדל"פ מכריע בתביעת החוב של הנושה; מנגד טען גם ששולם 150,000 ₪ שמהווה פי 2.5 מגובה החוב במקור ולפיכך אין הוא נדרש לשלם מאומה; שאין הוא בעל נכסים כלשהם בעלי ערך, הוא בעל נכות ומתקיים מקצבה בלבד ולפיכך יש ליתן צו פתיחת הליכים ולקבוע צו תשלומים ע"ס 0 ₪; דירה שהתקבלה בירושה מאמו המנוחה ושבה גר פונתה על ידו לטובת מעבר לדירה אחרת שמותאמת יותר למצבו המוגבל מבחינה פיזית, ושאת הדירה העביר לבתו בשל יכיבוד רצונה האחרון של המנוחה שבימיה האחרונים ביקשה להעניק את הדירה (הקטנה) לנכדתה [REDACTED] כלשון התגובה; העברת הדירה לבתו של החייב נעשתה בתום לב ולא מתוך סיכול ההליכים או הברחת נכסים; שהחייב הופנה ע"י רשם ההוצל"פ בתיק הפרטני להגיש בקשתו למתן צו פתיחת הליכים, ויש ליתן לכך משקל בהכרעה למתן צו כמבוקש; ביטול הליך חדלות הפירעון יהווה הנצחת החוב על חשבון שיקומו הכלכלי של החייב; יש להפעיל את המבחן התזרימי בלבד של חדלות הפירעון בעניינו של החייב; גם אם היה נפתח הליך חדלות פירעון כשלחייב נכס בבעלותו וקודם שהועבר לבתו, היה ניתן צו פתיחת הליכים וצו שיקום כלכלי, ובית המשפט היה קובע תוכנית פירעון בשיעור 100%.

9. הנושה בתיק ההוצל"פ הפרטני הגיב. בין היתר נטען שתיק בית המשפט שבמסגרתו ניתן פסק הדין מושא החוב בתיק הפרטני בוער ואין כתב תביעה בנמצא (הוצגה אסמכתה); החייב לא העיד ולו בראשית ראיה על העברת בעלות בדירה לבתו; החייב משנה גרסאות עובדתיות ומתאים אותן בכל הליך משפטי שמתנהל בעניינו. כך, בתביעה שהגיש כנגד אחותו טען שהוא בעל הזכויות המלאות בדירת המגורים ברר [REDACTED] וכיום בהליך אחר טוען שכלל אין לו זכויות אלא שמדובר בנכס של בתו; בהליך המשפטי בבית המשפט לענייני משפחה נחשף שהחייב ניהל חשבון בנק פיקטיבי על שם אמו שבו 'גלגל מאות אלפי שקלים' תוך התחמקות מנושיו; הלכה למעשה החייב ירש מלכתחילה מחצית מדירת מגורים [REDACTED] ובאמצעות מכירת דירה אחרת מעזבון אמו המנוחה שילם עבור רכישת מחציתה השניה של דירה זו בה התגורר ושהוא בעליה, ובכך

מדינת ישראל – רשות האכיפה והגבייה

שיקר החייב את טען שאחות החייב מכרה את הדירה הנוספת; החייב הסתיר והעלים מידע, לרבות מה היה שווי מכירת הדירה הנוספת בעזבוון האם (ברח"ב), כמה שולם בפועל לרכישת מחצית מדירה בה הוא התגורר ושהוא בעליה כיום ושמחציתה האחרת ירש מלכתחילה, לא נחשף כמה נותר מעסקאות אלו בידי החייב ולא הוצגו מסמכים; החייב לא פירט מאומה על סוגיית זכויות בנכסי מקרקעין בבקשתו למתן צו פתיחת הליכים.

10. החייב השיב פעם נוספת וטען, בין היתר, שאין בידיו מסמכים על ירושת זכויות אמו המנוחה בנכס מגורים; שהליכי ירושת הנכס לא הועלמו בחקירת יכולת שהתקיימה בעניינו בהליך הוצל"פ, שכן צו החיוב בהליכי הוצל"פ נקבע בשנת 2012 בעוד אמו בין החיים, ולא היתה כל מניעה לקבל את הנכס בירושה ולהעבירו לבתו כפי שציוותה אותו אמו המנוחה; טענות הנושה לעניין זכויות החייב בירושה בנכס מקרקעין נגועות בחוסר תום לב, שכן היה על הנושה לפעול לגביית החוב באמצעות עיקול וחקירת יכולתו של החייב בזמן אמת; החייב שילם במשך שנים את צו החיוב, נראה שהנושה הסתפק בכך, ורק כעת "נוכר" לטעון טענות כאלה ואחרות כגון הברחת נכסים; גם אם יקבע שהנכס הוא חלק ממצבת נכסי החייב, אין הדבר מונע מהחייב כניסה בשערי הליך חדלות פירעון, ובנתוני החייב לכל היותר יקבע שהחייב ישלם דיבידנד מלא (והדבר מוטל בספק לשיטת החייב), כשהחייב הציע הסדר נושים שלפיו ישולם דיבידנד מלא על פי תחשיב תביעת החוב שיכול שהיתה מאושרת לו היה ממונה נאמן; הליך חדלות הפירעון הוא הפתרון היחיד שעומד בפני החייב, בשעה שהוא הוכר כנכה בשיעור 100%, מתנייד על כסא גלגלים, אין לו כושר השתכרות, והקצבה היא הכנסתו היחידה; בהחלטת כב' הרשם בר לב בתיק ההוצל"פ הפרטני מיום 12.12.21 הופנה החייב להליכי חדלות פירעון.

11. הנושה הגיב גם כן פעם נוספת וטען, בין היתר, שהחייב הציג תשתית עובדתית שקרית בבקשתו ובתגובותיו לעניין הליכי הירושה של דירות שהותירה אימו המנוחה (שתי דירות) החייב מסרב להמציא נתונים ומידע על שווי הדירות שהותירה אימו, שווי רכישת הדירה שבה התגורר ושהועברה לבתו לאחרונה, ושמידע ומסמכים שנדרשו מצויים בתיקי בית המשפט או כונס הנכסים שמונה למכירת הדירות כאמור או איזו מהן; שטענת החייב על שאימו היתה בין החיים בשנת 2012 ולכן לא הצהיר על זכויות בבעלותו נסתרות אל מול תביעתו והצהרתו הוא בהליכים משפטיים שבהם טען שהוא בעלים בדירות מגורים שהיו בבעלות אימו ז"ל זמן רב טרם פטירתה; שיש לשים קץ לשקרי החייב, לדחות הבקשה ולחייבו בהוצאות.

מדינת ישראל – רשות האכיפה והגבייה

12. משלא צלח הניסיון להסדיר החוב בשלב מקדמי זה, ניתנה על ידי ביום 1.3.23 החלטה לפיה יש ליתן צו פתיחת הליכים, וכך קבעתי, בין היתר:

יעם זאת, ועל אף התשתית העובדתית שהציג הנושה, לא ראיתי למנוע מהחייב, בשלב זה, את כניסתו לשערי הליך חדלות הפירעון, כבקשתו. כפי שפורט לעיל, לא הוכח שהחייב בעל יכולת כלכלית מעבודה, הוכח שהחייב מתקיים אך ורק מקצבת נכות ותשלום נוסף מזערי מחברת גוגל, החייב אינו בעל כושר השתכרות בלתי ממומש, וככלל, ועל פי המידע שבפניי כעת, נראה שהחייב עונה לכאורה על הגדרת חדלות הפירעון התזרימית. החייב שילם במסגרת תיק הוצל"פ פרטני במשך שנים רבות על פי צו תשלומים, בקביעות, ברציפות, סך 750 ₪ בכל חודש ובסה"כ סכום העולה כדי 100,000 ₪ לפחות ע"ח חובו לנושה, כשסכום החוב במקור עמד ע"ס 50,000 ₪ (לכך התווספו שכ"ט והוצאות). כמו כן, וגם אם החייב החזיק בנכס מקרקעין עד כשנה קודם לפתיחת הליכי חדלות הפירעון, הרי שכעת הוצג מידע שהזכויות הועברו לידי בתו ללא תמורה (גם אם טרם נרשמו כדין כבעלות בפועל ע"ש בתו של החייב), ולפיכך מן הראוי שסוגייה זו תיבחן על פי התכליות והמהות והכלים שבחוק חדלות פירעון, על כל המשתמע מכך. לענין אחרון זה יצוין שגם החייב ער לכך, והוא אף ציין שיכול שיידרש לשאת במלוא הדיבידנד שיקבע שעליו לשלם חלף שאלת סוגיית העברת הזכויות או מימושן.

אין בהחלטה זו כדי לאיין את הטענות של הנושה. מדובר בטענות בעלות משקל, חשיבות והן מעלות תמיהות לכל הפחות באשר להתנהלות החייב קודם לפתיחת הליך חדלות פירעון. עם זאת, נראה שמקומן של כלל הסוגיות לידון תחת כנפי הליך חדלות הפירעון ולאחר צו פתיחת הליכים ומינוי נאמן, לרבות התנהלות החייב קודם לפתיחת ההליך, שאלת יצירת החוב ומהותו, סוגיית העברת הזכויות במקרקעין בסמוך למועד הגשת בקשת חדלות הפירעון, ומנגד העובדה שהחייב נטול הכנסה של ממש מלבד קצבת נכות והיעדר כושר השתכרות. משכך, מכלול טענות הנושה יכול שמקומן ישוב ויעלה ואולי אף ביתר שאת בהליך חדלות הפירעון גופו, ובפני הנאמן שימונה. "

צו פתיחת הליכים

מדינת ישראל – רשות האכיפה והגבייה

13. ביום 1.3.23 ניתן צו פתיחת הליכים בעניינו של החייב (להלן: "הצו"), וזאת לאחר שלא נמצא סיכוי סביר לגיבוש הסדר נושים בין הצדדים ובהמשך להחלטה נוספת מאותו היום כמפורט לעיל (שחלקה גם צוטט לעיל).

14. במסגרת הצו מונה כנאמן עו"ד מרדכי מיכאלי לניהול הליכי חדלות הפירעון (להלן: "הנאמן").

15. במסגרת הצו לא הושת על החייב תשלום עיתי (להלן: "התשלום העיתי").

תביעות חוב

16. עיון בתיק מלמד שהוגשה תביעת חוב אחת שנבדקה ואושרה בסך 21,525 ₪ כחוב כללי.

בקשות הנושה לביטול ההליך

17. לאחר מתן צו פתיחת הליכים ומינוי נאמן הוגשה בקשה חוזרת מצד הנושה לביטול ההליך וביטול צו פתיחת ההליכים. בבקשה נטען, בין היתר, שצו פתיחת הליכים ניתן בחוסר סמכות ושמבסס על "הצהרה שקרית" מטעם החייב; שלחייב חובות חיצוניים נוספים וסך כל חובותיו מסתכמים בסך של כ- 250,000 ₪ (סכום שחורג מסמכות רשם ההוצאה לפועל); שמאז הוגשה בקשת החייב, החייב לא שילם מאומה ע"ח צו החיוב; שהחייב העלים רכוש רב לרבות כספים שירש מעיזבון אמו, ואף רכש בעזרתם דירה שנרשמה ע"ש בתו "במרמה"; שיש להורות על ביטול הצו בשים לב לפגיעה בנושים.

18. הנאמן הגיב והתנגד לבקשה. בין היתר טען הנאמן שהיה על הנושה להגיש בקשה לביטול צו פתיחת הליכים מיד בהינתן הצו, ולא להמתין תקופה ארוכה ולאחר שכבר הפכה הכרעת הנאמן בתביעת החוב בעניינו של הנושה חלוטה; יש לדחות הטענה על היעדר סמכות, שכן תביעת החוב לנושה היחיד עד כה שהגיש תביעת חוב הוכרעה בסך 21,525 ₪, וגם אם קיים חוב נוסף נטען ע"ס 100,000 ₪ לא עולה החוב על הרף המירבי לניהול הליך בלשכת ההוצאה לפועל; טענת הנושה כאילו החוב אינו בר הפטר לא נתמכה בתימוכין בחקיקה או בפסיקה; הטענה על חוב שאינו בר הפטר על כל מקרה אינה משליכה עוד על ההליך שכן תביעת החוב בעניין הנושה הטוען הוכרעה, והמלצת הנאמן בהליך היא תשלום 100% דיבידנד והוצאות ההליך, ולא ברור מדוע נושה מבקש לבטל הליך שבו יהנה מדיבידנד מלא.

מדינת ישראל – רשות האכיפה והגבייה

19. הנושה (שהוא כאמור נושה יחיד בתיק זה) הגיב על תשובת הנאמן בעניין בקשתו לביטול צו פתיחת הליכים. הנושה טען, בין היתר, שהבקשה הראשונה לביטול ההליך הוגשה ארבעה ימים לאחר שניתן צו פתיחת הליכים; שאין כל מניעה לראות את תצהיר ב"כ הנושה שהוגש בתמיכה לבקשה זו כבעל תוקף ומשקל ראיתי; שאין כל מניעה אתית בנסיבות הענין להגיש תצהיר מטעם ב"כ הנושה משמדובר בתצהיר טכני/משפטי; העובדה שנבדקה כבר תביעת חוב שהגיש הנושה אינה מעידה על שההליך בסיומו כטענת הנאמן; לא ניתן לאשר פתיחת הליך בלשכת ההוצל"פ כשהחוב הכולל בפתיחה גבוה מהרף המירבי, והנאמן אינו חולק על כך שסך החובות עולה על הרף המירבי הקבוע בחוק; הנאמן לא התייחס לסוגיית העלמת רכוש לרבות מעזבוון האם המנוחה, ושכך החייב כלל לא היה חדל פירעון במועד פתיחת ההליך; החוב כלפי החייב בתיק ההוצל"פ עולה על 150,000 ₪, והליך חדל"פ זה נפתח *"בשקר ומרמה"* בכדי שיקבע שהחוב עומד ע"ס 20,000 ₪ בלבד כשהחייב בעל נכסים ויכולת לפרוע מלוא החוב במזומן; המועד להגשת בקשה לביטול הליך הוא 21.4.23. ב"כ הנושה חלה ואף אושפז, ולפיכך הבקשה *"יהמשכית"* לביטול ההליך שנתמכה בתצהיר הנושה הוגשה במועד הראשון שהתאפשר לכך.

20. הצדדים הסכימו שהדיון על בקשת הנושה לביטול ההליך יאוחד עם הדיון על צו שיקום כלכלי.

דו"ח ממצאי בדיקה, המלצת נאמן ותגובת החייב

21. ביום 4.1.24 הגיש הנאמן דו"ח ממצאי בדיקה, בו המלצה על תוכנית פירעון על פני 12 חודשים שבהם ישולם סך 2,500 ₪ כל חודש, כך שבסופו של יום יופקדו בקופת הנשייה סך 21,525 ₪ בתוספת הוצאות ההליך (להלן: *"דו"ח ממצאי בדיקה"*). בדו"ח נטען, בין היתר, שהחייב שיתף פעולה בהליך, התייצב לבירור, מסר מידע כנדרש, הגיש דוחות חלקיים, לא הושת עליו תשלום עיתי; שהחייב יליד 1953, גרוש ואב לשלושה ילדים בגירים; מתגורר בדירה שכורה שבבעלות בנו ונושא בתשלום שכירות בסך 3,700 ₪; הוצאות נטענות כ- 13,742 ₪; החייב מוכר כנכה בשיעור 100%; מתקבלת קצבת נכות וזקנה ע"ס 11,000 ₪, וקצבת פוליו ע"ס 4,000 ₪; בשנת 2021 החייב העביר זכויותיו בדירה שבבעלותו לבתו, ללא תמורה; לנוכח האמור המליץ הנאמן על תוכנית פירעון שתגלם 100% דיבידנד נטו בתוספת הוצאות ההליך.

מדינת ישראל – רשות האכיפה והגבייה

22. החייב לא הגיב על דו"ח ממצאי הבדיקה.

23. הנושה לא הגיש תגובה לדו"ח ממצאי הבדיקה טרם מועד הדיון.

24. ביום 4.3.24 התקיים דיון ראשון על צו שיקום כלכלי בעניינו של החייב בלשכת ההוצאה לפועל בירושלים (להלן: "הדיון הראשון על צו שיקום כלכלי"). בדיון נכחו ב"כ הנושה, ב"כ הנאמן, החייב ומלווה של החייב. יצוין שהחייב התייצב לדיון באיחור של כשעה ורבע ולאחר שהצדדים המתינו לו באולם, וללא ב"כ. בתום הדיון ובמעמד החייב, נקבע שעל החייב להגיש הודעה על ייצוג חדש, וכך ניתנו הוראות לתגובת ב"כ החייב (לרבות אפשרות קביעת הוצאות לטובת אוצר המדינה).

25. החייב הגיב וטען בין היתר, שהגיע לדיון בגפו, בשל כך שהתקשה לשלם שכ"ט לב"כ; תשלום שכ"ט תומחר בסכום מינימלי מתוך רצון לסייע לחייב; החייב בעל נכות 100% ומרותק לכסא גלגלים והכנסתו מוגבלת; ב"כ החייב חזרה לייצגו בשל מצבו הכלכלי והבריאותי; החייב ביקש לחזור על טענותיו, ששילם את חובו כבר 3 פעמים, ושהחוב שנוי במחלוקת; שהנושים לא הגיעו לדיונים בעניינו של החייב למרות דרישות המותב; הנושה מר יצחק וולפסון "נעלם" וממשיך לתבוע את חלקו; ב"כ הנושים לא הגישו דו"ח על תשלומים שהועברו לנושים במרוצת השנים; החייב מבקש לבצע חישוב מחדש של החוב; נצברו לחייב "קשיים" בשל ההליך; התיק "הסתבך" בשל התעקשות הנושה או מי מטעמו; החוב "נמכר" ע"י הנושים, ויש להדרש לשאלת ההוצאות בעניינם; החייב מבקש לקדם ההליך ולפטור אותו מתשלום הוצאות.

26. הנאמן התנגד לטענות החייב ובין היתר ביקש להתנות קיומו של דיון נוסף על צו שיקום כלכלי בתשלום הוצאות. החייב השיב בשנית, ב"כ התנצלה על היעדרותה, החייב ביקש לקיים דיון חוזר בעניינו על מנת שיוכל לקבל יומו ולמצות זכותו (לשיטתו). ביום 6.5.24 ניתנה החלטה לפיה נקבע דיון חוזר על צו שיקום כלכלי, שאין מקום לקבוע הוצאות כתנאי לקיומו של דיון, שיש ליתן דגש לזכות הגישה לערכאות לרבות בהתאם לתקנה 151(ב) לתקנות סדר הדין האזרחי, תשע"ט-2018, בשים לב שהחייב התייצב לדיון (גם אם באיחור, ובשים לב שמדובר בחייב מוגבל בתנועה המתנייד על כסא גלגלים). עוד נקבע בהחלטה זו מיום 6.5.24 שאין באמור כדי למנוע חיוב בהוצאות תוך שקלול התנהלות החייב או ב"כ כפי שעלתה בפניי עד כה בהחלטה מאוחרת לכך וככל שיידרש.

מדינת ישראל – רשות האכיפה והגבייה

27. ביום 9.6.24 התקיים דיון חוזר נוסף על צו שיקום כלכלי (להלן: "הדיון"). בדיון נכחו החייב ומלווה מטעמו, ב"כ החייב, ב"כ הנאמן, ב"כ הנושה והנושה. בדיון נחקר החייב, כמו גם הנושה שהגיש את הבקשה לביטול ההליך. בתום חקירות הצדדים ניתנה להם אפשרות להשלים טיעון ולסכם, וכעת בשלה העת ליתן החלטה זו.

הכרעה

28. דין בקשת הנושה לביטול ההליך להידחות, מן הטעמים המפורטים להלן. גן אני מקבל את המלצת הנאמן כפי שהוצגה בדו"ח ממצאי בדיקה, לפיה על החייב לשלם דיבידנד בשיעור 100% לנושה, בתוספת הוצאות ההליך. המלצת הנאמן מאזנת בצורה הנכונה ביותר, היעילה ביותר והראויה ביותר, בין מטרות חוק חדלות פירעון ותכליותיו, כמו גם בין האינטרסים שונים של הצדדים.

תכליות חוק חדלות פירעון

29. ס' 1 לחוק חדלות פירעון מגדיר את מטרותיו, כדלקמן:

"חוק זה נועד להסדיר את פירעון חובותיו של חייב שהוא יחיד או תאגיד, הנמצא או העלול להימצא במצב של חדלות פירעון, במטרה –

- (1) להביא ככל האפשר לשיקומו הכלכלי של החייב;
- (2) להשיא את שיעור החוב שייפרע לנושים;
- (3) לקדם את שילובו מחדש של חייב שהוא יחיד במרקם החיים הכלכליים."

30. חוק חדלות פירעון קבע את מטרת השיקום הכלכלי של החייב כמטרה ראשונה בסדר המטרות של חוק חדלות פירעון. בהמשך למטרה זו נקבעו גם מטרות נוספות בדמות השאת ערך הנשיה לנושים, וכן שילובו מחדש של החייב בחיים הכלכליים בישראל ובתוך כך התייחסות לחייו הפרטיים של החייב היחיד (כבודו, משפחתו, סביבתו וכיו"ב), ראו הצעת חוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי, התשע"ו-2016, הצעות חוק הממשלה תשע"ו, 1027, עמ' 594, וגם 604-605 (2.3.2016) (להלן: "הצעת חוק חדלות פירעון").

31. בית המשפט העליון הנכבד נדרש לפרשנות מטרותיו ותכליותיו של חוק חדלות פירעון החוק, ויישומן של תכליות אלו אל מול מבחן המציאות. מצד אחד פסיקתו של בית

מדינת ישראל – רשות האכיפה והגבייה

המשפט העליון (כבי' השופט דוד מינץ) לפיה מטרותיו של חוק חדלות פירעון ניצבות על מדרגה אחת, ועל הפרשן המשפטי לאזן בין מטרות אלו, כדלקמן:

יבנוסף, בניגוד לטענת המבקשים, על פיה תכליות החוק (ובפרט התכלית שעניינה קידום שיקומו הכלכלי של היחיד) תומכות בביטול הלכת אלקצאצי, אני סבור כי בחינת מטרות החוק ותכליותיו מובילה למסקנה שונה. אמנם, במסגרת חוק חדלות פירעון ניתן משקל משמעותי לשיקומו הכלכלי של יחיד (ראו: סעיף 1(ג) ו-1(3) לחוק; ע"א 8263/16 אור סיטי נדל"ן מקבוצת ענבל אור בע"מ נ' עו"ד איתן ארז, פסקה 47 (19.3.2018) [פורסם בנבו]; ע"א 6455/19 ירוחמוביץ נ' כונס הנכסים הרשמי, פסקה 14 (28.1.2020) [פורסם בנבו] (להלן: עניין ירוחמוביץ)). אולם כפי שכבר ציינתי לעיל, גם לאחר חקיקת החוק, חולש על הליכי חדלות פירעון הכלל הקובע כי על יחיד לנהוג בתום לב, ואין משמעות הדבר "כי נפרצו שערי הליכי חדלות הפירעון, וכל הרוצה ליטול בהם חלק – ייטול, תהא אשר תהא ההתנהלות אשר קדמה לפתיחת ההליכים" (עניין רפאל, פסקה 9).

רעא 663/21 שייח יוסף מנאר נ' הממונה על הליכי חדלות פירעון- מחלקת ערעורים, פס' 17 (פורסם בנבו, 20.6.21)

ובהמשך בפסיקה זו נקבע עוד לעניין פרשנות ס' 1 לחוק חדלות הפירעון, כדלקמן:

יבנוסף, התכלית שעניינה שיקומו הכלכלי של היחיד אינה ניצבת בחלל ריק. טובת היחיד אינה תכלית העומדת לבדה ולמולה יש לאזן את טובת הנושים ואף את טובת הציבור כולו (רע"א 3175/19 אבן חיים נ' המוסד לביטוח לאומי, פסקה 12 (8.8.2019) [פורסם בנבו]).

רע"א 663/21 שייח יוסף מנאר נ' הממונה על הליכי חדלות פירעון- מחלקת ערעורים, פס' 18 (פורסם בנבו, 20.6.21)

32. בפסיקה אחרת (ומוקדמת יותר) של בית המשפט העליון הוצגה עמדה מעט שונה מהעמדה לעיל, קרי העמדה הגורסת בצורך לאזן בין המטרות והתכליות השונות. כך, בפסיקה שונה זו קבע כבי' השופט עופר גרוסקופף שיש ליתן מעמד בכורה לתכלית השיקום של החייב, וזאת אף על פני טובת הנושים, וראו כדלקמן:

"ואולם, נראה כי מעמד שלוש התכליות אינו זהה, וכי בשנים האחרונות עולה

מדינת ישראל – רשות האכיפה והגבייה

קרנה של טובת החייב אשר החלה מתקבעת בעמדת בכורה. הדבר התבטא בפסיקת בית משפט זה (ראו למשל ע"א 8096/17 סקוק נ' איסחקוב, [פורסם בנבו] פסקה 19 (3.2.2019); רע"א 2282/03 גרינברג נ' כונס הנכסים הרשמי, פ"ד נח(2) 815, 810 (2004) (להלן: "עניין גרינברג")), וכן במעמד החוקי שקנתה טובת החייב בחוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי, התשע"ח-2018 (להלן: "חוק חדלות פירעון"). חוק זה מעגן בראש תכליותיו את גישת השיקום, המעמידה את טובת היחיד וחזרתו לחיים כלכליים תקינים בלב הליך פשיטת הרגל, זאת חלף הגישה האכיפתית, שראתה בהליך מעין חסד שעושה המחוקק עם מי שנקלע לקושי כלכלי (עודד מאור ואסף דגני הפטר – חדלות פירעון, הסדרי חוב ושיקום כלכלי של יחידים 74 (2019) (להלן: "מאור ודגני")). הלך רוח זה אשר קנה אחיזה בפסיקה, וכן משתקף בתפיסת המחוקק דהיום את מהות הליך פשיטת הרגל, מחייב כי נשאף לצמצום שינויים שיש בהם להקשות על החייב.

ע"א 8488/18 זמירה משקל נ' עו"ד רונן בצלאל, נאמן, פסי' 5 בהחלטתו של כב' השי גרוסקופף (פורסם בנבו, 17.6.19)

33. ס' 1 לחוק חדלות פירעון, מכלול הוראות חוק חדלות פירעון, כמו גם פסיקות בתי המשפט הנכבדים, מציבים בפני הצדדים דרך, כיוון ומהות לפיהם יש לנתח את מטרות חוק חדלות פירעון ובהתאם לכך סוגיות פרטניות. הבחינה המתמדת של תכליות החוק נעשית בכל מקרה ומקרה. מלאכת הפרשנות באשר למקרה אחד יכול שלא תהא מדוייקת, או אף יכול שתהיה שגויה ביישומה לגבי מקרה אחר. תהא הפרשנות אשר תהא, לא ניתן לנתק את עצם המהלך הפרשני והתפתחותו בהתייחסות למטרות חוק חדלות פירעון ויישומן בפועל על נסיבות המקרה שבפנינו, כבכל מקרה. תכליות חוק חדלות פירעון מעניקות לנו כלים כבדי משקל במסענו לפרש את הוראות הדין בהתייחס לכל מקרה ומקרה, וביישום פרשנות זו בהתאם, וכך יעשה גם להלן.

דחיית בקשת הנושה לביטול ההליך

34. דין בקשת הנושה לביטול ההליך להידחות.

35. בהתאם להוראת ס' 200(א) לחוק חדלות פירעון, אשר מפנה גם להוראת ס' 108 לחוק חדלות פירעון (בשינויים המחוייבים), הרואה עצמו נפגע ממתן צו פתיחת הליכים רשאי להגיש בקשה לביטולו בתוך 45 יום ממועד פרסומו. המחוקק הטיל על הנושים דווקא את הנטל להגיש בקשה לביטול ההליך ורק לאחר שניתן צו פתיחת הליכים. בכך

מדינת ישראל – רשות האכיפה והגבייה

מתיישבת הוראת סעיף זה במידה רבה עם תכליתו הראשונה של חוק חדלות פירעון, קרי תכלית שיקומו הכלכלי של החייב. צו פתיחת הליכים ניתן ביום 1.3.23, הצו פורסם ביום 3.3.23 (כמופיע באתר הפרסום של הממונה על הליכי חדלות פירעון ושיקום כלכלי, <https://pirsumim.justice.gov.il/Layout/Main.aspx>). בשים לב למועדי הגשות הבקשות לביטול ההליך (הוגשו מספר בקשות, כמפורט להלן), הוגשו כולן באיחור כמפורט להלן:

א. בקשה ראשונה לביטול הליך נמחקה בהחלטה מיום 13.3.23.

ב. בקשה שניה לביטול הליך נמחקה בהחלטה מיום 17.4.23.

ג. בקשה שלישית לביטול הליך הוגשה ביום 15.5.23 בצירוף בקשה להארכת מועד להגשתה. המשמעות היא שהבקשה הוגשה בחלוף 72 יום ממועד פרסום צו השיקום. גם אם מחרייגים את ימי פגרת חג הפסח נראה שהמועד להגשת הבקשה חלף. הנושה ביקשה הארכת מועד בשל מחלת ב"כ, אך לא הוצגו אסמכתה או תצהיר על כך מטעם ב"כ החייב, והנסיון להטיל את הדרישה להצגתם על רשם ההוצאה לפועל מנוגדת לדין ואינה מבוססת על דין כלשהו. לעניין אחרון זה מוטלת חובה חד משמעית על הנושה (או ב"כ במקרה זה) להגיש ראיות ב"חבילה אחת", ראו, למשל, רע"א 2948/15 **עבד אלעזיז חוסין נ' רשות הפיתוח** (פורסם בנבו, 01.07.2015). ב"כ החייב שטען שבגין מחלתו לא הוגשה בקשת הנושה לביטול ההליך במועד לא התייצב לדיון על בקשה לביטול ההליך (והתייצב עו"ד אחר מטעם הנושה), ובכך גם נמנע מהצגת שאלות או מתן תשובות לסוגיה זו.

36. מהאמור לעיל קבעתי שחל איחור מהותי ובלתי מוצדק בהגשת הבקשה לביטול ההליך. בכך, לכאורה, היה מקום ליתר דיון לגופן של טענות הנושה. עם זאת, וכפי שעלה לא פעם בפסיקה, וכפי שעלה גם ע"י הנושה במעמד הדיון בפניי על צו שיקום כלכלי, ניתן להגיש במקביל בקשה לביטול ההליך, תביעת חוב ולטעון שהחוב אינו בר הפטר, ראו, למשל, רע"א 3126/23 **רובין נ' בן טובים** (פורסם בנבו, 11.5.2023); חדל"פ (ת"א) 12275-01-22 **לח פנסו השקעות בע"מ נ' תומר שמש** (פורסם בנבו, 15.5.24). לפיכך, אדרש להלן לטענות הנושה לגופו של עניין, ולדחות הבקשה גם לגופן של טענות, בין אם באופן עצמאי, ולבטח במשקלן המצטבר.

מדינת ישראל – רשות האכיפה והגבייה

37. נדחית הטענה על פתיחת הליך בחוסר סמכות בשל גובה חובות החייב -

החוב היחיד שהוצהר ע"י החייב הוא לנושה. בגין חוב זה בלבד הוגשה תביעת חוב, סך 152,752 ₪, קרי תחת הרף המקסימלי לניהול הליך בלשכת ההוצאה לפועל, ראו ס' 186 לחוק חדלות פירעון. לא הוגשה ולו תביעת חוב אחת נוספת. הדבר מהווה ראיה לכך שהצהרתו של החייב בפתיחת ההליך היתה נכונה, ומעבר לכך מוצדקת בהיבט הסמכות העניינית.

אמנם, בעניין זה טען החייב טענות סותרות לכאורה בחקירתו בפניי במעמד דיון אסיפת נושים שהתקיים ביום 1.12.22, עת טען שהוא חב 100,000 ₪ לבני משפחה. עם זאת, וכפי שהנאמן ציין, ועוד בטרם הוגשה בקשת הנושה לביטול ההליך (באיחור, כאמור לעיל) כבר נבדקה תביעת החוב של הנושה והיא נקבעה ע"ס 21,525 ₪. לפיכך, בכל מקרה לא ניתן לומר שכלל חובות החייב עולים על הרף המירבי, גם אם נלקחו בחשבון חובות החייב לבני משפחה כנטען. על אלה יש להוסיף שבסופו של יום כלל לא הוגשו תביעות חוב מטעם בני משפחה או מטעם נושים אחרים כלשהם.

38. נדחית הטענה על שמדובר בחוב שאינו בר הפטר -

ראשית, הנושה כלל לא פירט הטענה מלבד הטענה הכללית שמדובר בחוב שעילתו לשון הרע. שנית, הנושה כלל לא ביסס את התשתית המשפטית בגינה מבוקש לראות בחוב זה כחוב שאינו בר הפטר. שלישית, הנושה לא הגיש ערעור על הכרעת הנאמן בתביעת החוב בעניינו ושבה נקבע שמדובר בחוב בדין כללי ושלא מדובר בחוב שאינו בר הפטר; רביעית, בתגובת הנושה על תשובת הנאמן לבקשה לביטול ההליך מטעם הנושה לא הוצגה ולו ראשית טענה נוספת על שהחוב אינו בר הפטר. הלכה למעשה ניתן לראות בכך משום זניחת הטענה, על כל המשתמע מכך.

חמישית, לא הובהר, לא פורט, לא נומק, מדוע בנסיבות העניין שלפנינו יש לראות בעילת החוב בגין לשון הרע בכלל, ובעילת החוב מושא תביעת החוב של הנושה בפרט, כאילו החוב נוצר בדרך "מרמה" תחת הגדרת ס' 175(א)(2) לחוק חדלות פירעון. החוב מושא תביעת החוב הוא אכן לשון הרע. מלבד זאת לא הובאו נתונים על "מרמה" ביצירת החוב: פסק הדין בערכאה הראשונה ניתן בהיעדר הגנה, ללא דיון לגופן של טענות. אכן בערכאות הערעור ניתנה על כך התייחסות, אך אין מדובר בשמיעת הראיות כבערכאה הדיונית הראשונה, על כל המשתמע מכך; אין קביעה בפסק הדין שהחוב של החייב כלפי

מדינת ישראל – רשות האכיפה והגבייה

הנושה נוצר במרמה, או בחוסר תום לב קיצוני, או בכל הגדרה אחרת שתהווה עילה לטענה להחרגת החוב היחיד מושא תיק חדל"פ זה; אמנם, בפסיקת בית המשפט המחוזי הנכבד בענין פש"ר (ת"א) 30511-08-15 **פלד נ' כונס הנכסים הרשמי תל אביב** (פורסם בבנו, 29.1.18) ניתנה התייחסות מפורשת לסוגיית המרמה ועוולת לשון הרע, אך שם מדובר היה על עוולת לשון הרע שהיתה כחלק נלווה לעבירה פלילית והליך פלילי (נסיון לקבלת דבר במרמה בנסיבות חמורות). אין כך המקרה שלפנינו. בעניין דומה אחר, שגם בו נדונה שאלת המרמה ועוולת לשון הרע, נקבע שיש לראות בעוולת לשון הרע משום מרמה כשזו היתה חלק ממסכת עבירות פליליות משמעותיות, ראו פש"ר (ת"א) 35837-12-17 **לורי ולרי שם טוב נ' כונס נכסים רשמי תל אביב** (פורסם בבנו, 10.11.22). כאמור לא כך המקרה שלפנינו, ואין כל טענה או ראיה להליך פלילי שהתנהל או מתנהל כנגד החייב.

39. נדחית הטענה על ביטול ההליך בשל העלמת רכוש קודם לפתיחת ההליך –

ראשית, הטענה אינה מהווה עילה לביטול ההליך עוד קודם לניהולו של ההליך. קבלת טענה זו מרוקנת מכל תוכן יישומן של הוראות הדין הנוגעות לביטול עסקאות הגורעות נכסים מקפות הנשיה, ראו ס' 219-221 לחוק חדלות פירעון;

שנית, הסעד המוקנה בהוראות ס' 221-291 לחוק חדלות פירעון הוא השבת הנכס לקופת הנשיה לטובת כלל הנושים, אך הנאמן בחר במודע ובמתכוון שלא להגיש בקשה בעניין זה לבית המשפט הנכבד כנדרש בס' 208(3) לחוק חדלות פירעון. לשיטת הנאמן יש לדרוש מהחייב מלוא תשלום דיבידנד והוצאות ההליך בנקודה זו ממש. ראו על כך גם דיון להלן בשאלת אישור תוכנית הפירעון המומלצת ע"י הנאמן;

שלישית, כלל לא בטוח שאירע בסופו של יום אירוע מסוג גריעת נכס מקופת הנשיה, שכן הנכס (מקרקעין) רשום ע"ש החייב גם כיום, ולא הובאה ראיה אחרת על כך מצד מי מהצדדים. הנושה עצמו טוען, כבמעין סתירה עובדתית, שלחייב זכויות בנכס מקרקעין גם כיום, קרי בסתירה לטענה על גריעת נכס מקופת הנשיה. על כך מקרה, שאלה זו אינה נדרשת בשים לב לדחית הטענה מצד הנושה ולתוכנית הפירעון המומלצת מצד הנאמן שבגינה ישלם החייב מלוא הדיבידנד והוצאות ההליך.

רביעית, בית המשפט המחוזי הנכבד קבע בעניין דומה אחר שדווקא עילה זו היא היא

מדינת ישראל – רשות האכיפה והגבייה

הנותנת והמבססת מתן צו פתיחת הליכים כנגד החייב, ראו עחדל"פ (לוד) 71913-05-24 אליהו זיקרי נ' אוגט זיקרי, פס' 17 (פורסם בנבו, 30.5.24).

40. נדחית הטענה על שהחייב אינו חדל פירעון -

ס' 2 לחוק חדלות פירעון מסדיר את המבחן שעל פיו ייבדק האם חייב יחיד חדל פירעון הוא אם לאו, כדלקמן:

“חדלות פירעון היא מצב כלכלי שבו חייב אינו יכול לשלם את חובותיו במועד, בין אם מועד פירעונם הגיע ובין אם לאו, או שהתחייבויות החייב, לרבות התחייבויות עתידיות ומותנות שלו, עולות על שווי נכסיו.”

ס' 2 לחוק חדלות פירעון קובע שני מבחני משנה לבחינת חדלות פירעונו של חייב. המבחן הראשון הוא מבחן תזרימי, מבחן שעל פיו נבחן אם חייב יכול לשלם את חובותיו, בין אם הגיע מועד פירעונם ובין אם לאו. השני הוא מבחן מאזני, ולפיו נבחנת מצבת התחייבויות החייב אל מול שווי נכסיו. סעיף זה נחקק לאחר שבהצעת חוק חדלות פירעון עמד לפני המחוקק המבחן התזרימי בלבד ואין בלתו. עם זאת, ובסופו של יום, הצעת החוק שונתה עובר למועד חקיקתו בפועל של חוק חדלות פירעון בקשר עם הגדרת מבחן חדלות הפירעון, והתווסף להגדרה המבחן המשני הנוסף בדמות חדלות פירעון מאזנית. בית המשפט העליון הנכבד נדרש להגדרת מבחן חדלות הפירעון, על שני מבחני המשנה בו, כדלקמן:

“המבחן התזרימי (המכונה גם “מבחן הנוזילות” או “מבחן חדלות הפירעון המסחרית”) מתמקד ביכולת פירעונה של החברה בנקודת זמן מסוימת, שהיא נקודת הזמן שבה נדרש פירעון חובותיה. כאשר נבחנת עמידה במבחן זה, השאלה העיקרית שנשאלת היא, האם מסוגלת החברה לקיים את התחייבויותיה במועדן (ראו: דוד האן דיני חדלות פירעון 132 (2009) (להלן: האן)). המבחן התזרימי מתאפיין בוודאות וביציבות מסוימת, שכן נדרשת בחינת מצב הדברים בזמן נתון, בהתייחס למסגרת מצומצמת יחסית של שאלות עובדתיות – האם החברה מצליחה לעמוד בהתחייבויותיה מבחינת תזרים המזומנים הנתון בידיה. מן העבר השני, המבחן המאזני נחשב למבחן כולל יותר, ובמסגרתו נבחנים סך נכסי החברה וכלל משאביה, בהשוואה למכלול התחייבויותיה. הנחת היסוד שבבסיס מבחן זה היא, כי נכסי החברה עשויים לשמש כבסיס לקיום ההתחייבויות השונות, בהתעלם ממימד הזמן, היינו מהזמן שיידרש

מדינת ישראל – רשות האכיפה והגבייה

לצורך מימוש הנכסים, ומהיתכנות מימושם (האן, עמ' 130-131)."

ע"א 8263/16 אור סיטי נדל"ן מקבוצת ענבל אור בע"מ נ' עו"ד איתן ארז, פס' 51 (פורסם בנבו, 19.3.18).

ובהמשך החלטה זו קבע כדלקמן:

"מכל מקום, גם המבחן התזרימי וגם המבחן המאזני עשויים לתת תשובה ראויה לשאלה אם מדובר בגוף חדל פירעון, ואין הכרח להכריע בדבר בכורתו של אחד מהשניים. יצוין בהקשר זה כי החוק החדש קובע – בניגוד להצעת החוק – כי חדלות פירעונה של חברה יכולה להיקבע, בין אם על פי המבחן התזרימי ובין אם על פי המבחן המאזני. כך, הגדרת "חדלות פירעון" בסעיף 2 לחוק חדלות פירעון קובעת כי: "חדלות פירעון היא מצב כלכלי שבו חייב אינו יכול לשלם את חובותיו במועד, בין אם מועד פירעונם הגיע ובין אם לאו, או שהתחייבויות החייב, לרבות התחייבויות עתידיות ומותנות שלו, עולות על שווי נכסיו". שינוי זה שבין הנוסח שבהצעת החוק לבין הנוסח שהתקבל לבסוף בחוק, אינו שינוי של מה בכך. בדברי ההסבר של הצעת החוק נאמר כי "החוק המוצע מאמץ את המבחן התזרימי וקובע כי חדל פירעון הוא מי שאינו יכול לשלם את חובותיו במועד. בכך זונחת הצעת החוק את המבחן המאזני הקיים" (הצעת החוק, עמ' 595). כך גם נאמר כי מוצע "לאמץ את המבחן התזרימי כמבחן הבלעדי לחדלות פירעון" (הצעת החוק, עמ' 605). לצד זאת, ניתנו דברי הסבר נרחבים מדוע יש לאמץ את המבחן התזרימי על פני המבחן המאזני. על כן, העובדה שהמחוקק בסופו של דבר קבע שחדלות פירעון נמדדת גם על פי המבחן המאזני, מלמדת כי בסיומו של תהליך החקיקה אין עוד מעמד בכורה למבחן התזרימי ושני המבחנים – המבחן התזרימי והמבחן המאזני – שווים במשקלם. במאמר מוסגר, יצוין כי לשונו של החוק מציבה קושי פרשני מסוים נוכח השימוש בתיבה "או" כאשר על פי פשוטו של מקרא זה ולפי סעיף 7 לחוק הפרשנות, התשמ"א-1981, הדיבור "או" בא להבדיל, ולא להקיש. היינו על פי לשון החוק החדש, לכאורה בחינת חדלות פירעונו של חייב או תאגיד, תיעשה באמצעות אחד המבחנים, ולא בשילובם. למשל, אם יימצא שבמבחן המאזני חובותיו של התאגיד עולים על נכסיו, חרף העובדה שמבחינה תזרימית התאגיד מתנהל כהלכה ופורע את חובותיו השוטפים, התאגיד יכול ויוגדר כתאגיד חדל פירעון. ברם, נדמה כי קריאה זו אינה עולה בקנה אחד עם הכוונה המוצהרת להביא את המבחן המאזני לצד המבחן התזרימי, כפי שבאה לידי ביטוי בהליך החקיקה ואף עלולה להביא לתוצאות לא רצויות כאמור. אך די באמור לעיל בעת הזו, טרם הונחה הסוגיה באופן קונקרטי לפתחם של בתי המשפט."

מדינת ישראל – רשות האכיפה והגבייה

ע"א 8263/16 אור סיטי נדל"ן מקבוצת ענבל אור בע"מ נ' עו"ד איתן ארז, פס' 58
(פורסם בנבו, 19.3.18).

בהחלטות קודמות שניתנו על ידי בהקשר עם מבחן חדלות הפירעון ויישומו על כל מקרה ומקרה, קבעתי, בין היתר, כדלקמן: בית המשפט העליון הנכבד קבע שאין ליתן בכורה קבועה וחד משמעית למי ממבחני המשנה; מלאכת הפרשנות נעשית תוך הפעלת שיקול דעת, איזון, ונסיבות כל מקרה לגופו, בבואנו לבחון אם התקיימו שני המבחנים או שמא ניתן להסתפק בקיומו של מי מהמבחנים הללו; במלאכת הפרשנות יש ליתן מקום נכבד לתכליות חוק חדלות פירעון, לרבות אפשרות מתן משקל מכריע לשיקומו הכלכלי של החייב כמטרה ראשונה ועיקרית; בקביעת המשקל הרב יותר למי ממבחני המשנה של הגדרת חדלות פירעון יש לקחת בחשבון גם את העובדה שמצויים אנו בהליך חדלות פירעון של חובות נמוכים (לעיתים אף נמוכים מאד באופן יחסי, כבמקרה שלפנינו). לעניין זה ראו החלטה בתיק 801413-08-20 (פורסם בנבו, 15.12.21) והחלטה בתיק מס' 800357-07-22 (פורסם בנבו, 20.8.23).

בנסיבות העניין בתיק זה עלה שהחייב חדל פירעון בפן התזרימי כאמור במבחני המשנה של הגדרת חדלות פירעון. החייב יליד 1953, בן כ- 71 שנה, מוכר עם נכות בשיעור 100%, נכה פוליו. החייב מתקיים כיום מקצבאות בלבד, לרבות קצבת נכות ואזרח ותיק, וכן קצבה לנפגעי פוליו. במסגרת חקירותיו של החייב בפניי, כמו גם במסגרת בירור שנערך לחייב בפני הנאמן, לא עלתה תשתית עובדתית כלשהי על מקורות הכנסה אחרים. בשים לב להכנסות אלו של החייב גם לא נקבעו צו תשלומים כלשהו, בהתאם לפסיקת בית המשפט העליון, ראו רע"א 6353/19 אנטולי לשצ'נקו נ' כונס הנכסים הרשמי (פורסם בנבו, 11.2.20).

בעניינינו יש ליתן בכורה למבחן חדלות הפירעון התזרימי, וזאת על פני מבחן המשנה המאזני. גם אם אצא מנקודת הנחה שלחייב זכויות בנכס מקרקעין (כשלטענת הנאמן הועברו הזכויות בשנת 2021), הרי שמכלול נסיבות המקרה שבפנינו מאיינות התייחסות למבחן משנה זה כבעל משקל שווה (וגם לא מעבר לכך) לעומת מבחן המשנה התזרימי. כך, משהוכח שהחייב חדל פירעון בפן התזרימי, שמדובר בחייב יחיד, יש לשקול ליתן למבחן המשנה התזרימי בכורה, כפי שמורה לנו פרשנות מסויימת של תכלית השיקום הכלכלי של חוק חדלות פירעון. כך, החוב היחיד שאושר בתיק זה הוא בסך 21,525 ₪ בלבד, החייב והנושה לא ערערו על הכרעת הנאמן לענין זה, הנאמן המליץ על תוכנית פירעון לתשלום מלוא החוב והוצאות ההליך, והחייב לא התנגד לה בסופו של יום;

מדינת ישראל – רשות האכיפה והגבייה

אמנם הוכח שלחייב זכויות בנכס מקרקעין, אך לא הובאה ולו ראשית תשתית עובדתית על שוויין של הזכויות. על כך עוד אציין את טענותיו של החייב (וכאמור גם טענת הנאמן בדו"ח ממצאי בדיקה) שהזכויות בנכס הרלוונטי אינן עוד בידיו, ושזכויות אלו הועברו לבתו במתנה עוד בשנת 2021, אך לענין זה לא היה מקום להידרש בשים לב למכלול המפורט לעיל.

ה. הנושה לא הוכיח שנפגע כתוצאה ממתן צו פתיחת חליכים –

בהתאם לס' 200(א) לחוק חדלות פירעון רשאי להגיש בקשה לביטול הליך נושה שנפגע כתוצאה ממתן צו פתיחת חליכים. הנושה לא הרים את נטל הראיה להציג פגיעה כלשהי כתוצאה ממתן צו פתיחת חליכים. בבקשת הנושה אין ולו וראשית טענה או ראיה כיצד החייב נפגע כתוצאה ממתן צו פתיחת חליכים. כך, למשל, לו היה נקבע שנגרע נכס מקופת הנשיה ניתן היה לפעול בהתאם להוראות הדין להשיבו. כך, הנאמן המליץ על תוכנית פירעון בה ישולם מלוא החוב שאושר בתביעת החוב כמו גם הוצאות ההליך, ולא ברור כיצד הדבר מהווה פגיעה בנושה. בנוסף, החייב מצוי בהליכי הוצאה לפועל מאז חודש דצמבר 2011, מאז חודש פברואר 2012 שילם 750 ש"ח במשך מספר רב של שנים בהתאם לצו חיוב בתשלומים שנקבע לבקשת החייב, וכעת המליץ הנאמן על תשלום מלוא יתרת החוב שאושר על פי תביעת החוב שהגיש הנושה.

אישור המלצת הנאמן

41. משנדחתה בקשת הנושה לביטול ההליך, סלולה כעת הדרך לדיון בהמלצת הנאמן למתן צו שיקום כלכלי וקביעת תוכנית פירעון. כאמור, אושרה תביעת חוב אחת בסך 21,525 ₪, והנאמן המליץ על תשלום חוב זה כמו גם מלוא הוצאות ההליך. החייב הסכים לתוכנית הפירעון וזאת מפני ב"כ החייב (ראו ש" 2, עמ' 5 בפרוטוקול הדיון מיום 9.6.24). הלכה למעשה גם לא יכולה לעלות טענה או התנגדות מצד הנושה לעניין זה, שכן לא הוגש על ידו ערעור על הכרעת הנאמן בתביעת החוב שהגיש, משמע הוא מסכים לסכום שאושר כחוב בר הפטר, ולמעשה אין כל משמעות להתנגדות לתוכנית בה ישולם מלוא החוב.

42. על כל האמור ראוי וחשוב להדגיש את העובדה שהחייב שילם, מאז שנת 2012, ובמשך שנים רבות, סך 750 ₪ בכל חודש במסגרת תיק ההוצאה לפועל שנפתח ע"י הנושה. הסכום נקבע בהתאם להחלטת רשם הוצאה לפועל. החייב שילם את התשלומים, ולא

מדינת ישראל – רשות האכיפה והגבייה

פסק אלא רק בסמוך למועד הגשת בקשתו למתן צו פתיחת הליכים. הלכה למעשה שילם החייב סך של כ- 100,000 ₪ ע"י חובו לנושה, לכל הפחות (כפי שצוין בתגובת חייב מיום 2.1.23 במסגרת ניסיון להשיג הסדר בין הצדדים) או 127,000 ₪ (כפי שצויין ע"י החייב בתגובה קודמת מיום 28.9.22, וכפי שאושר ע"י ב"כ הנושה בדיון אסיפת נושים מיום 1.12.22, ש' 37 עמ' 1 לפרוטוקול דיון זה). מכלול תשלומים אלו מעידים על כך שהחייב שילם לכל הפחות פי שניים מחובו הפסוק (קרן החוב שנקבעה בפסק הדין מושא תביעת החוב היא 50,000 ₪), ויש ליתן לכך את הדעת בבואנו לאשר תוכנית הפירעון שהומלצה ע"י הנאמן, תוך דחיית כל ניסיון מצד הנושה שלא לאשרה. גם כאן יש ליתן משקל משמעותי יותר לתכלית השיקום הכלכלי של החייב, ועוד יותר מכך לתכלית שובו של החייב למרקם החיים הכלכליים כאמור בס' 1(3) לחוק חדלות פירעון.

סיכום

43. דין בקשת הנושה לביטול ההליך וביטול צו פתיחת הליכים להידחות.

44. ניתן בזאת לחייב צו שיקום כלכלי שיכלול את תוכנית הפירעון שהומלצה ע"י הנאמן. עם זאת, התשלום הנדרש ע"י החייב יבוצע בפריסה רחבה יותר כפי שביקש החייב. ראו החלטה נוספת מהיום על צו שיקום כלכלי.

45. בהינתן תוצאות ההליך ודחיית בקשת הנושה לביטול ההליך, היה מקום לשקול הוצאות כנגד הנושה ולטובת החייב. עם זאת, בהתנהלותו הדיונית של החייב או ב"כ נפלו פגמים שבגינם היה מקום לשקול חיוב בהוצאות לטובת הנושה. משכך, ובאיזון הנדרש והמתבקש, כל צד יישא בהוצאותיו.

הערת רשם: החלטה זו ניתנה במוצ"ש.

כ"ב תמוז תשפ"ד
28 יולי 2024

שי קידר, רשם

תאריך

בפני כב' הרשם שי קידר

בעניין

החלטה
צו שיקום כלכלי

1. בהתאם להחלטה קודמת מהיום לפיה נדחתה בקשת הנושה לביטול ההליך, שאושרה המלצת הנאמן לתוכנית פירעון, משבנסיותיו של החייב יש לאפשר לו לשלם החוב הנדרש בתשלומים בסכום מופחת משביקש הנאמן ותוך פריסה רחבה יותר, ניתן בזה צו שיקום כלכלי בהתאם לסעי' 161 לחוק ובתנאים שיפורט להלן:
2. חובת תשלומים לקופת הנשייה – על החייב להוסיף ולשלם לקופת הנשייה סך כולל של 29,690 ₪, שישולמו על פני 36 תשלומים חודשיים ורצופים, 35 תשלומים ע"ס 825 ₪ כל אחד ותשלום אחרון (מס' 36 ע"ס 815 ₪. התשלומים ישולמו עד ה- 28 לכל חודש, החל בחודש אוגוסט 2024 ואילך. הסכום שאושר כולל סכום תביעת החוב שאושרה, שכ"ט נאמן, הוצאות נאמן, ואגרת פתיחת הליך.
3. נכסים הנכללים בקופת הנשייה ואופן מימושם – משהחייב נדרש והסכים לשלם את תוכנית הפירעון שנקבעה, אין הוראות בשלב זה למימוש נכסים.
4. תחולת ההגבלות – ההגבלות אשר הוטלו על החייב במסגרת הליך זה ימשיכו לחול עד מילוי כל הוראות צו זה. במידת הצורך, ניתן לפנות בבקשה מתאימה לביטול הגבלות לפי סעיף 143 לחוק או להתלייתן לפי סעיף 169 לחוק.
5. הסנקציות בגין הפרת תנאי תכנית הפירעון – יודגש שככל שהחייב יפר את הוראות הצו לשיקום כלכלי, יהיה חשוף לסנקציות על פי הוראות החוק כדלקמן:

מדינת ישראל – רשות האכיפה והגבייה

- א. הארכת תקופת התשלומים – בהתאם להמלצת הנאמן, ניתן יהיה להאריך את תקופת התשלומים בכל אחד מן המקרים הבאים:
1. החייב לא קיים תנאי מתנאי הצו לשיקום כלכלי, ובכלל זה אם אינו עומד בחובת התשלומים הקבועה בצו ;
 2. החייב נהג בחוסר תום לב, במטרה לנצל לרעה את ההליכים ;
 3. החייב לא שיתף פעולה עם הנאמן או עם הרשם לענייני חדלות פירעון ;
 4. החייב הפר את ההגבלות שהוטלו עליו באופן שהיה עלול לפגוע בהליך חדלות הפירעון ;
 5. לחייב חוב אשר נוצר באחת מן הנסיבות הבאות –
 - א. מהתחייבות או מהתקשרות בעסקה בהיקף משמעותי שביצע החייב בעת שידע או שהיה עליו לדעת כי יש סיכוי גבוה שלא יוכל לעמוד בהתחייבויותיו ;
 - ב. נוצר מהזנחה חמורה בניהול ענייניו הכלכליים של החייב, שנעשה בחוסר תום לב ;
 - ג. מקורו בחובת תשלום פיצויים לפי סעי' 77 לחוק העונשין ;
 6. החייב ביצע פעולה כאמור בסעיפים 219 עד 221 לחוק במטרה להעדיף נושה על פני נושים אחרים, לגרוע נכסים מקופת הנשייה או להבריח נכסים ;
 7. ניתן לגבי החייב צו לפתיחת הליכים אחר בשבע השנים שקדמו לתחילת הליכי חדלות הפירעון.
- ב. הגדלת סכומי התשלומים – הרשם לענייני חדלות פירעון יהיה רשאי להגדיל את סכומי התשלומים החודשיים, לאור שינוי נסיבות או גילוי עובדות חדשות.
- ג. הטלת הגבלות – במקרה של הפרת הוראות צו זה, יהיה רשאי הרשם לענייני חדלות פירעון, להטיל מחדש הגבלה שהוסרה קודם לכן באופן זמני, בהתאם לסעיף 169 לחוק.
- ד. ביטול הליך – הרשם לענייני חדלות פירעון, יהיה רשאי לבטל צו זה ו/או הפטר שניתן לחייב, בהתקיים התנאים הקבועים בסעי' 176 לחוק ; או לבטל את הצו לפתיחת הליכים בהתקיים התנאים הקבועים בסעי' 183 לחוק. ביטול צו אינו פוגע בתוקפם של מכירה, העברה, תשלום או פעולה משפטית אחרת שנעשו כדין לפני הביטול.

מדינת ישראל – רשות האכיפה והגבייה

- ה. הסתרת מידע מהרשם לענייני חדלות פירעון ו/או הנאמן בנוגע לזכויות החייב, עלולה להוביל לביטול צו זה וההפטר שניתן או ביטול ההליך. כמו כן, הדבר עלול להוביל להגשת אישום פלילי בהתאם לסעיף 346 לחוק.
- ו. הקניית נכסים לקופת הנשייה – כל נכס, כספים וזכויות להם זכאי החייב מכל מקור שהוא שלא דווחו במהלך הליכי חדלות הפירעון, יועברו לקופת הנשייה מיד עם גילויים בין אם נתגלו לאחר אישור התכנית לשיקום כלכלי, לאחר סיום ביצועה או אף לאחר מתן הפטר חלוט.
6. הנאמן יפעל ליישום הצו לשיקום כלכלי ויפקח על עמידתו של החייב בתנאיו. ככל שהחייב יפר את תנאי הצו, יפנה הנאמן לרשם לענייני חדלות פירעון וזאת מיד לאחר שהדבר נודע לו. הנאמן יגיש דוחות תקופתיים בהתאם להוראות סעי' 137 לחוק חדלות פירעון.
7. הנאמן יגיש דו"ח מסכם בתום ביצוע מלוא הוראות ההסדר ע"י החייב והמלצתו למתן צו הפטר.
8. בכפוף למילוי מלוא הוראות החלטה זו, ככל שיינתן הפטר לחייב בסיום ההליך, יהיה החייב פטור מחובות עבר שלא ניתן לפרוע מנכסי קופת הנשייה, בהתאם לסעיף 174 לחוק חדלות פירעון. עם זאת, יודגש שככל שיינתן צו הפטר הוא לא יחול על חובות שאינם בני הפטר כאמור בסעיף 175 לחוק חדלות פירעון.
9. החייב יגיש דוחות אחת לששה חודשים, בהתאם לתקנה 109(ב) לתקנות חדלות פירעון ושיקום כלכלי, תשע"ט-2019. החייב פטור מהגשת דוחות דו חודשיים מעתה ואילך, וזאת בכפוף לכך שיעמוד בצו התשלומים שנקבע לעיל.
10. המזכירות תוודא הפקת שוברים לחייב בהתאם לאמור בהחלטה זו.

הערת רשם: החלטה זו ניתנה במוצ"ש.

כ"ב תמוז תשפ"ד
28 יולי 2024

